



Quickscan flora en fauna

Gedempte Gracht 17-23 te Zaandam

Opdrachtgever: Immo Selekt Amsterdam B.V.
Emmaplein 8-III
1075 AW te Amsterdam

Contactpersoon: de heer T. Zuurbier

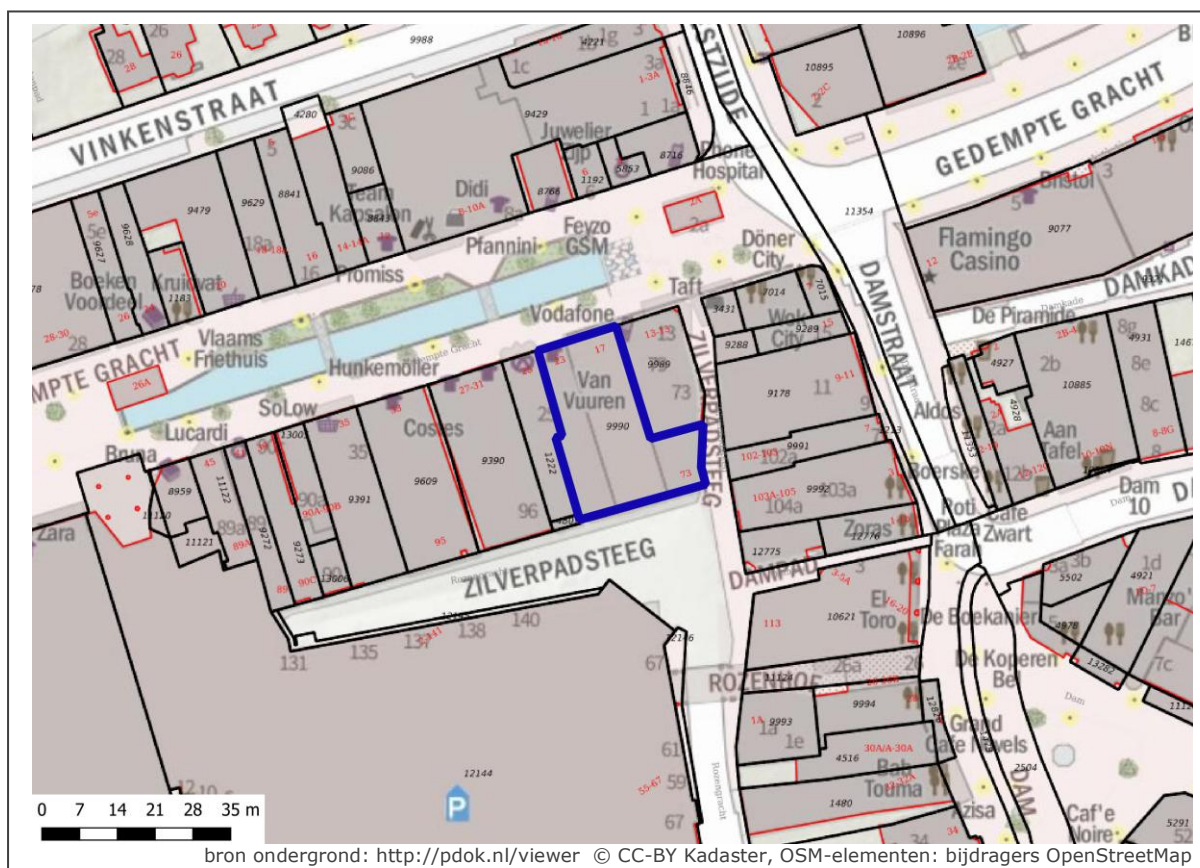
Uitgevoerd door: de Bouwecoloog
drs. M.J. Perk (Martijn)
06-49148005

Projectnummer: 20014
Datum veldwerk: 18 maart 2020 & 11 juli 2023
Datum rapportage: 17 juli 2023
Versie: Definitief



Bijlage(n): -

de Bouwecoloog is lid van het
Netwerk Groene Bureaus





Samenvatting

In opdracht van Immo Selekt Amsterdam B.V. heeft de Bouwecoloog een quickscan flora en fauna uitgevoerd van het plangebied Gedempte Gracht 17-23 te Zaandam. De aanleiding voor de quickscan flora en fauna betreft de voorgenomen herontwikkeling in het plangebied, waarbij aan de zijde van de Gedempte Gracht drie woonlagen boven een commerciële plint zullen worden gerealiseerd en aan de zijde van de Rozengracht zes woonlagen. Het plangebied staat kadastraal bekend als gemeente Zaandam, sectie K, perceel 9990, met een oppervlak van 616 m². Het plangebied is momenteel geheel bebouwd.

Op basis van het bronnenonderzoek en oriënterende locatiebezoeken worden vaste rust- of verblijfplaatsen of essentiële leefgebieden van beschermde soorten zonder vrijstelling niet verwacht. Met deze quickscan wordt daarom geconcludeerd dat geen nader onderzoek en geen ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig zijn.

Wel moet bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd voldoende rekening gehouden worden met het broedseizoen en de zorgplicht.



Foto's 1 t/m 4 – Foto's van het plangebied. Boven betreffen overzichtsfoto's, links vanuit het noordoosten (vanaf de Gedempte Gracht) en rechts vanuit zuiden (vanaf de parkeergarage). Onder staan foto's van het dak, waarbij ook de naastgelegen gebouwen te zien zijn (met rode dakpannen).



Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1.	<i>Aanleiding</i>	4
1.2.	<i>Doel</i>	4
1.3.	<i>Methode</i>	4
2.	Wet natuurbescherming	5
3.	Bronnenonderzoek	6
3.1.	<i>Gebieden</i>	6
3.2.	<i>Soorten</i>	7
3.3.	<i>Interpretatie</i>	8
4.	Locatiebezoek	9
5.	Resultaten	10
6.	Conclusie en aanbevelingen	12
6.1.	<i>Conclusie</i>	12
6.2.	<i>Aanbevelingen</i>	12
7.	Geldigheidstermijn en verantwoording	13



1. Inleiding

In opdracht van Immo Selekt Amsterdam B.V. heeft de Bouwecoloog een quickscan flora en fauna uitgevoerd van het plangebied Gedempte Gracht 17-23 te Zaandam. De grens van dit plangebied is in de kaart op het voorblad globaal aangegeven met een blauwe lijn.

1.1. Aanleiding

De aanleiding voor de quickscan flora en fauna betreft de voorgenomen herontwikkeling in het plangebied, waarbij aan de zijde van de Gedempte Gracht drie woonlagen boven een commerciële plint zullen worden gerealiseerd en aan de zijde van de Rozengracht zes woonlagen. Het plangebied staat kadastraal bekend als gemeente Zaandam, sectie K, perceel 9990, met een oppervlak van 616 m². Het plangebied is momenteel geheel bebouwd.

1.2. Doel

Het doel van een quickscan flora en fauna is het toetsen van werkzaamheden aan de soortenbescherming van de Wet natuurbescherming. Met een quickscan wordt de onderzoeksvraag beantwoord of de voorgenomen werkzaamheden een effect zullen hebben op beschermde ecologische waarden.

1.3. Methode

Met bronnenonderzoek en een oriënterend locatiebezoek wordt onderzocht of beschermde ecologische waarden voor het plangebied kunnen worden uitgesloten. Tevens wordt onderzocht of negatieve effecten op eventuele beschermde waarden uitgesloten kunnen worden. Indien beschermde natuurwaarden en negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden, zal worden geadviseerd om vervolgonderzoek uit te laten voeren en indien noodzakelijk een ontheffing op de Wet natuurbescherming aan te vragen.

Als uit een quickscan blijkt dat geen noodzaak bestaat tot nader onderzoek of een ontheffing op de Wet natuurbescherming, wordt de quickscan wel geaccepteerd als een voldoende dragend onderdeel van een goede ruimtelijke onderbouwing.

Over het algemeen wordt voor een quickscan een geldigheidsduur van drie jaar aangehouden, mits er weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn. Aangezien een eerste quickscan van het plangebied in 2020 is uitgevoerd, is ten behoeve van deze quickscan in 2023 opnieuw een locatiebezoek uitgevoerd.



2. Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) van kracht. Deze wet vervangt onder andere de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De Wnb beschermt hiermee soorten, gebieden en de instandhouding van bossen.

Het bevoegd gezag in het kader van de Wnb betreft over het algemeen de provincie, het Rijk is bevoegd gezag als het bijvoorbeeld een project of gebied betreft dat niet op provinciaal niveau is ingedeeld. De provincie is tevens het bevoegd gezag voor het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN, voorheen heette dit EHS).

Bij de Wnb is de bescherming van soorten¹ verdeeld in vier niveaus:

1. Europees beschermde soorten, deze bescherming is overgenomen uit de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern & Bonn.
2. Nationaal beschermde soorten, de zogenaamde 'andere soorten' in bijlagen A en B bij de Wnb.
Bijlage A betreft in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Bijlage B betreft wilde vaatplanten.
3. Vogels, deze bescherming is gebaseerd op de Vogelrichtlijn.
Voor broedende vogels kan geen ontheffing worden aangevraagd. Werkzaamheden waarbij broedende vogels worden verstoord, mogen daarom niet worden uitgevoerd. Het broedseizoen kent geen vaste grensdata, van belang is of de werkzaamheden een broedgeval verstoren of vernietigen.

Van een aantal vogelsoorten is de functionaliteit van het nest jaarrond beschermd. Het vernietigen van het nest en/of de directe omgeving is daardoor het hele jaar verboden. Na een specifiek onderzoek en met het treffen van voldoende maatregelen kan echter wel een ontheffing voor het vernietigen van de jaarrond beschermde nestlocatie worden aangevraagd.

De jaarrond beschermde soorten zijn in vijf verschillende categorieën² ingedeeld:

1. soorten die het nest ook buiten het broedseizoen gebruiken,
 2. koloniebroeders,
 3. honkvaste soorten,
 4. soorten die jaarlijks hetzelfde nest gebruiken,
 5. soorten die beschermd zijn indien dit ecologisch gezien noodzakelijk is.
4. Bescherming via de zorgplicht, voor alle in het wild levende inheemse planten en dieren.

In principe moet een ontheffing worden aangevraagd voor werkzaamheden met negatieve effecten op soorten met Europese of nationale bescherming of vogels met een jaarrond beschermd nest. Voor enkele soorten is het tevens mogelijk om met een door het Rijk (ministerie van LNV) goedgekeurde gedragscode te werken. Tevens gelden voor bepaalde soorten provinciale regelingen, zoals vrijstellingsregelingen.

¹ Zie ook de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen', zie: https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/effectenindicator/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.4_01022017.pdf

² http://www.vogelsendewet.nl/download/Bijlage_Aangepaste_lijst_jaarrond_beschermde_vogelnesten.pdf



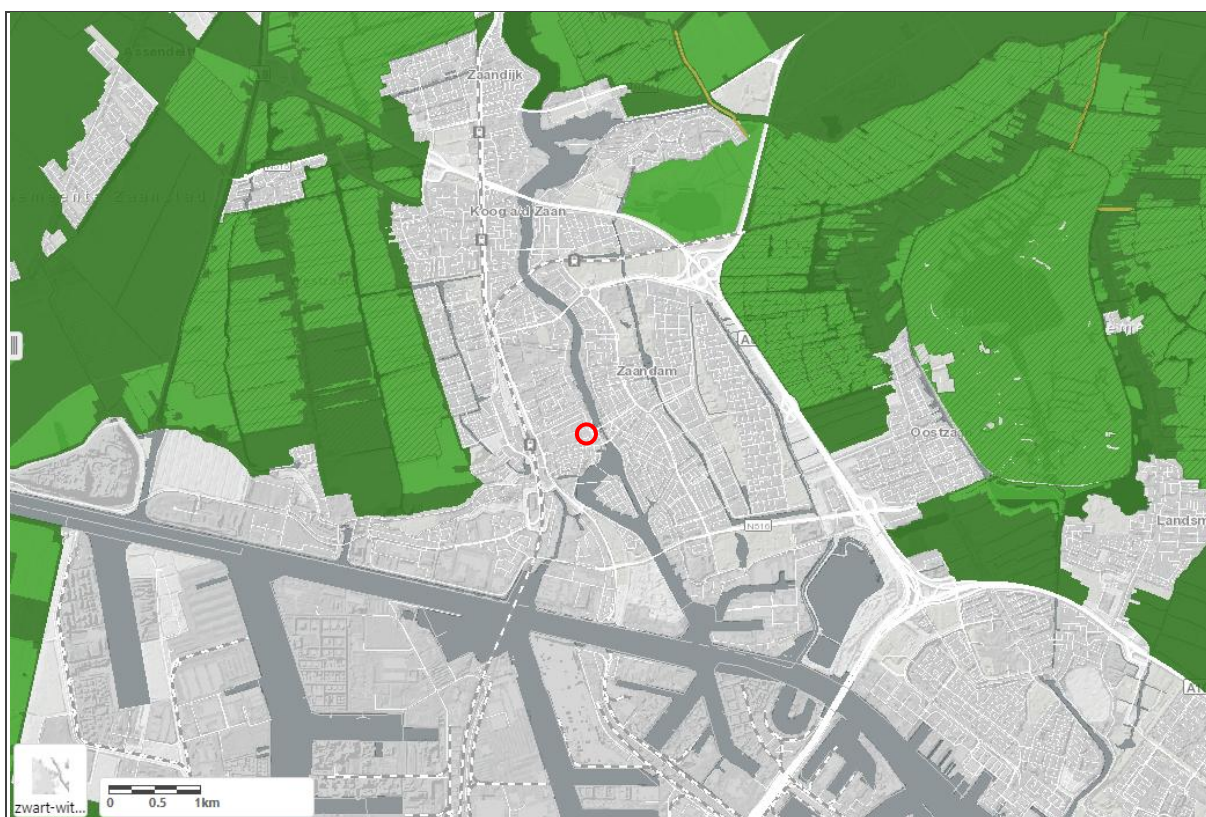
3. Bronnenonderzoek

3.1. Gebieden

De ligging bepaalt grotendeels welke soorten ergens verwacht kunnen worden. Ook de aanwezigheid van beschermde en bijzondere soorten wordt dus voornamelijk bepaald door de locatie. Als een plangebied geen ecologische verbindingen met de omgeving heeft, zullen er weinig soorten aanwezig zijn.

Via de website³ van de provincie Noord-Holland zijn webkaarten beschikbaar met de locaties van beschermde natuurgebieden. Uit deze webkaarten blijkt dat het plangebied niet in een beschermd natuurgebied ligt. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt op circa 1,3 km. Het plangebied bevindt zich op circa 1,6 km buiten het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ('Polder Westzaan'). Tevens ligt het plangebied op ongeveer 1,3 km buiten Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL).

Gebiedsbescherming vormt geen onderdeel van deze quickscan, maar op basis van de ligging van het plangebied en de aard van de werkzaamheden worden effecten op het nabijgelegen onderdeel van het NNN niet verwacht. Of effecten op Natura 2000-gebieden op kunnen treden, is onder andere afhankelijk van de wijze waarop de werkzaamheden uitgevoerd worden.



Figuur 1 – Kaart met de globale locatie van het plangebied (in de rode cirkel) en de beschermde natuurgebieden in de omgeving (licht groen: het NNN, mosterdkleurig: natuurverbindingen, gearceerd: Natura 2000; tevens weergegeven in donkerder groen: BPL).

(bron: <https://geoapps.noord-holland.nl/GeoWebP/index.html?viewer=nbp>)

³ <https://geoapps.noord-holland.nl/GeoWebP/index.html?viewer=nbp>



3.2. Soorten

De Nationale Databank Flora en Fauna⁴ (NDFF) bundelt, uniformeert en valideert natuurgegevens in Nederland. De gegevens brengen in beeld wat er bekend is over de verspreiding van planten- en diersoorten. De NDFF bevat onder andere gegevens van Waarneming.nl, Telmee.nl en gegevensbeherende organisaties zoals Sovon, RAVON en Floron. Hiermee wordt een eerste indruk verkregen van soorten die in het plangebied of de omgeving aanwezig zijn.

In onderstaand overzicht staan de beschermde soorten per soortgroep weergegeven, voor zover deze de afgelopen 5 jaar binnen een straal van 2 kilometer om het plangebied in de NDFF staan vermeld⁵.

Het overzicht betreft de soorten met Europese, nationale of provinciale⁶ bescherming en de vogels met een jaarrond beschermd nest.

Vaatplanten

HR/B&B: -
Nationaal: muurbloem, wilde ridderspoor

Vleermuizen

HR/B&B: gewone dwergvleermuis, dwergvleermuis (niet gespecificeerd), kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis
Nationaal: -

Overige zoogdieren

HR/B&B: -
Nationaal: boomarter, bosmuis*, bunzing, egel*, haas*, hermelijn, huisspitsmuis*, konijn*, veldmuis*, vos*

Reptielen

HR/B&B: -
Nationaal: ringslang

Amfibieën

HR/B&B: rugstreeppad
Nationaal: alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*

Vissen

HR/B&B: -
Nationaal: -

Vogels

Categorie 1: -
Categorie 2: gierzwaluw, huismus, roek
Categorie 3: grote gele kwikstaart, kerkuil, ooievaar, slechtvalk
Categorie 4: boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespindief
Categorie 5: blauwe reiger, boerenwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, huiswaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, oeverwaluw, pimpelmees, spreeuw, tapuit, torenvalk, zeearend, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart

Overige dieren (zoals insecten en weekdieren)

HR/B&B: -
Nationaal: grote vos

⁴ <https://www.ndff.nl/>

⁵ © NDFF – geraadpleegd op 17 maart 2020 en 11 juli 2023 - Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

⁶ Soorten met een provinciale vrijstelling zijn aangeduid met een asterisk.



3.3. Interpretatie

Indien een soort niet wordt verwacht op basis van het bronnenonderzoek geldt het volgende: deze soort kan afwezig zijn, maar tevens kan nog geen onderzoek zijn gedaan of kan onderzoek niet beschikbaar zijn. Gegevens van het bronnenonderzoek kunnen ook verouderd zijn, omdat waarnemingen van beschermde soorten slechts drie jaar geldig zijn. Het bronnenonderzoek kan hierdoor slechts worden gebruikt om voorafgaand aan het locatiebezoek een indruk van het plangebied en de omgeving te verkrijgen.



4. Locatiebezoek

Tijdens beide oriënterende locatiebezoeken is een inventarisatie van het plangebied uitgevoerd om een goed beeld te kunnen vormen van de (mogelijk) aanwezige soorten. Dit veldwerk is uitgevoerd door een deskundige ecoleog⁷.

Het weer en de omstandigheden ter plaatse van het plangebied bepalen welke soorten waar te nemen zijn.

Tijdens het locatiebezoek op 18 maart 2020 was het droog, geheel bewolkt met licht tot matige wind en circa 11 °C, waardoor de weersomstandigheden gunstig genoeg waren om bijvoorbeeld vogels waar te kunnen nemen. Bij het dichtstbijzijnde weerstation van het KNMI⁸ waren de daggemiddelden als volgt: 8,0 tot 11,4 °C, geheel bewolkt, 0,0 mm neerslag, met windkracht 4 (ZW). Het locatiebezoek is aan het einde van de ochtend uitgevoerd.

Tijdens het locatiebezoek op 11 juli 2023 was het droog, half bewolkt met matige wind en circa 25 °C, waardoor de weersomstandigheden wederom gunstig genoeg waren om bijvoorbeeld vogels waar te kunnen nemen. Bij het dichtstbijzijnde weerstation van het KNMI waren de daggemiddelden: 15,1 tot 25,5 °C, geheel bewolkt, 0,7 mm neerslag, met windkracht 3 (ZW). Dit locatiebezoek is in de middag uitgevoerd.

Het plangebied bestaat uit een winkelpand met daarin een schoenenwinkel en een kledingwinkel, het pand heeft twee bovengrondse bouwlagen met plat dak, aan de kant van de Gedempte Gracht is tevens een kleine zolderverdieping aanwezig met gedeeltelijk een pannendak.

Het pand grenst aan naastgelegen winkelpanden. De omgeving van het plangebied is grotendeels verhard. Alleen aan de zijde van de Gedempte Gracht staan enkele bomen langs het water. In en om het plangebied zijn geen groenblijvende bomen of struiken aanwezig.

⁷ Deskundig conform de eisen van BIJ12 en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/het Ministerie van LNV (<https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>)

⁸ <https://projects.knmi.nl/klimatologie/daggegevens/>



5. Resultaten

Tijdens de locatiebezoeken zijn inventarisaties uitgevoerd van soorten die aanwezig waren op de locatie, hierbij zijn geen beschermde soorten met binding aan het plangebied waargenomen.

De waarnemingen en verwachtingen op basis van habitatkenmerken en het bronnenonderzoek worden hieronder per soortgroep behandeld.

Vaatplanten

Het plangebied is geheel verhard en bebouwd. Tijdens het locatiebezoek is wel tussen de verharding, daken en op de gevels gezocht naar wilde planten. Bij deze inventarisatie zijn geen beschermde planten aangetroffen, tevens is beoordeeld dat het niet waarschijnlijk is dat er beschermde planten zullen groeien.

Vleermuizen

Tijdens de locatiebezoeken is het plangebied en de omgeving beoordeeld op geschiktheid en toegankelijkheid voor vleermuizen. Het gebouw heeft alleen aan de achterzijde enkele open stootvoegen, aan de Zilverpadsteeg. Andere mogelijke invliegopeningen, zoals kieren bij dakranden of dakpannen, zijn niet vastgesteld. Nabij de open stootvoegen staat straatverlichting, tevens met een ladder en rolmaat vastgesteld dat de openingen te gering zijn om toegang te geven tot een luchtsponw. Ook zijn op onverlichte locaties bij naastgelegen en tegenovergelegen gebouwen diverse open stootvoegen vastgesteld die wel toegang geven tot luchtsponwen. Op basis van de hoeveelheid geschikte openingen in de omgeving en de verlichting bij de open stootvoegen van geringe omvang in het plangebied, is beoordeeld dat het plangebied geen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen zal bevatten.

Vanaf het dak is tevens vastgesteld dat de aangrenzende delen van de naastgelegen gebouwen niet geschikt zijn voor vleermuizen, onder andere door het ontbreken van geschikte invliegopeningen.

Op basis van de locatiebezoeken wordt niet verwacht dat de voorgenomen werkzaamheden een effect op beschermde waarden van vleermuizen zullen hebben.

Overige zoogdieren

Tijdens de inventarisaties zijn geen sporen van beschermde zoogdieren aangetroffen. Vanwege de bebouwde en verharde situatie worden geen beschermde grondgebonden zoogdieren zonder een vrijstelling verwacht.

Amfibieën en reptielen

Het plangebied is geheel bebouwd. Rondom het gebouw zijn ook geen openingen tussen de muur en de verharding aangetroffen. Voor een soort als de rugstreeppad is hierdoor geen mogelijkheid aanwezig om zich voort te planten of om zich in te graven. Door het ontbreken van geschikt habitat en verspreidingsgegevens worden ook geen andere amfibieën en geen reptielen verwacht.

Op basis van het bronnenonderzoek en het locatiebezoek worden in de huidige situatie geen soorten zonder vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen verwacht.

Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, vissen zijn hierdoor uit te sluiten.

Vogels

Tijdens de locatiebezoeken zijn enkele overvliegende vogels gezien, hierbij zijn geen soorten waargenomen die een binding met het plangebied vertoonden.

Voornamelijk door het ontbreken van groenblijvende bomen en struiken in de omgeving van het plangebied is geen geschikt leefgebied voor de huismus aanwezig. Tijdens beide locatiebezoeken zijn bovendien geen huismussen in en om het plangebied aangetroffen, terwijl tijdens het locatiebezoek in juli 2023 wel voldoende mensen gebruik maakten van



horeca en bankjes aan de Gedempte Gracht om een bron van voedsel voor mussen te kunnen zijn.

De open stootvoegen in de buitenmuren en de pannendaken zijn beoordeeld als niet geschikt voor de gierzwaluw. Ook zijn geen openingen, holtes of bomen aangetroffen waar andere vogels gebruik van zouden kunnen maken om te broeden.

Op basis van beide locatiebezoeken worden daarom in het plangebied geen beschermde waarden van vogels met een jaarrond beschermd nest verwacht.

Overige soorten

Tijdens het locatiebezoek zijn geen insecten of andere overige soorten (zoals weekdieren) waargenomen. Door de verharde situatie ontbreken geschikte waardplanten in het plangebied, waardoor geen beschermde soorten uit deze categorie verwacht. De voorgenomen werkzaamheden zullen geen effect hebben op beschermde overige soorten.



6. Conclusie en aanbevelingen

6.1. Conclusie

Op basis van het bronnenonderzoek en beide oriënterende locatiebezoeken worden vaste rust- of verblijfplaatsen of essentiële leefgebieden van beschermde soorten zonder vrijstelling niet verwacht. Met deze quickscan wordt daarom geconcludeerd dat geen nader onderzoek en geen ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig zijn. Wel moet bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd voldoende rekening gehouden worden met het broedseizoen en de zorgplicht.

6.2. Aanbevelingen

Algemeen

Schade aan beschermde waarden moet altijd zo veel mogelijk vermeden en beperkt worden (mitigatie). Hiernaast is in de Wet natuurbescherming echter ook een algehele zorgplicht opgenomen, waarmee alle soorten worden beschermd. Deze zorgplicht houdt in dat zorgvuldig omgegaan moet worden met de omgeving, nadelige gevolgen voor planten en dieren moeten zo veel mogelijk worden voorkomen. Deze zorgplicht geldt altijd en voor iedereen.

De volgende maatregelen worden in het kader van de zorgplicht en mitigatie aanbevolen:

- Werkzaamheden vanaf één kant beginnen, zodat dieren veilig weg kunnen komen.
- Bij de start van de werkzaamheden rekening houden met het broedseizoen (indicatie: half maart t/m juli), zodat eventuele broedende vogels niet verstoord worden.
- Werkzaamheden bij daglicht laten plaatsvinden en het gebruik van kunstlicht zo veel mogelijk beperken, eventueel aangepaste armaturen gebruiken zodat lichtbronnen alleen het strikt noodzakelijke verlichten.
- Het ontstaan van plassen zoveel mogelijk tegengaan, als preventieve maatregel zodat amfibieën het plangebied niet koloniseren.
- Tijdens de werkzaamheden alert zijn op (beschermde) dieren en deze de ruimte en tijd geven om te vluchten.
- Indien nodig, zoals wanneer het beschermde soorten betreft, het advies van een deskundige inwinnen.

Natuurinclusief bouwen

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving beschermde soorten zijn waargenomen, die in de huidige situatie geen gebruik kunnen maken van het plangebied. Ten behoeve van de beschermde soorten in de omgeving kan bij de werkzaamheden in het plangebied gekozen worden voor natuurinclusief bouwen. Natuurinclusief bouwen is geen verplichting vanuit de Wet natuurbescherming, maar dit sluit goed aan op de zorgplicht.

De Bouwecoloog kan u adviseren over geschikte maatregelen voor bijvoorbeeld vogels en vleermuizen.



7. Geldigheidstermijn en verantwoording

Onderzoeksgegevens van beschermde soorten mogen in het kader van de Wet natuurbescherming maximaal 3 jaar oud zijn. Hierbij is een voorwaarde dat in de afgelopen drie jaar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden. In gebieden waar dergelijke veranderingen wel plaats hebben gevonden, moeten deze gegevens recenter zijn.

De Bouwecoloog is een onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau dat hierbij verklaart geen financiële of juridische belangen te hebben bij de resultaten en conclusies van het uitgevoerde onderzoek. De Bouwecoloog is, ondanks de zorgvuldigheid waarmee het onderzoek is uitgevoerd, niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen en voor de eventuele gevolgen daarvan.

Het is niet toegestaan dit document zonder schriftelijke toestemming van de Bouwecoloog anders dan in zijn geheel te reproduceren.